

Rop stoletja

Sumi, da so bile "izgube" nalašč previsoke,
Večer, 25. 3. 2017

Večer je objavil ugotovitve iz odredbe o preiskavi v Banki Slovenije (BS) zaseženih računalnikov, v kateri so dokazi o načrtnem ravnanju odgovornih, da bi prikazali čim višjo izgubo NLB v času krize. **Vseslovensko združenje malih delničarjev (VZMD)** piše o režirani sanaciji slovenskih bank kot o "ropu stoletja" in poziva k razrešitvi guvernerja Boštjana Jazbeca ter ukrepanju sodnega sveta zaradi nedopustnih in očitno kaznivih dejanj pri vpisovanju sklepov o izbrisih v sodni register. Odredba žal ne velja za NKBM (kjer je bil poseg še hujši), Banko Celje, Abanko, Probanko in Factor banko. Guverner je s sodelavci na mah uničil celoten slovenski bančni sistem. Rešila se je le Gorenjska banka, kjer je vodstvo skupaj z lastniki vztrajalo, da ima pozitiven kapital. BS je 30. septembra 2013 v njej ugotovila 328 milijonov evrov negativnega kapitala, čeprav je imela 210 milijonov evrov pozitivnega in je BS sama 30. julija 2013 ugotovila 91 milijonov evrov presežka nad predpisano kapitalsko ustreznostjo. BS je zahtevo po dokapitalizaciji postopno zniževala: na 201 milijon evrov marca 2014, 58 milijonov februarja 2015 in 13 milijonov junija 2015. Na zahtevo BS je manjkajoča sredstva zagotovil srbski AIK po polovični ceni. Če bi NKBM pustili pri miru, bi šla po poti Gorenjske banke in dokapitalizacija ne bi bila potrebna ali pa bi bila znatno manjša. To dokazuje rast količnika kapitalske ustreznosti NKBM, ki se je kljub omejitvam v poslovanju letih 2014-2015 povečal z 20,5 na 28,1.

Sporno vrednotenje sredstev sta izvedli družbi Deloitte in Ernst&Young, ki pa nista revizijski, ampak svetovalni, in so ju v BS najeli zato, ker so vedeli, da lastnike lahko razlastijo le, če bodo najprej izničili pozitivni kapital. To so napravili z navideznim izničenjem kapitala banke, z "domnevnim likvidacijskim vrednotenjem sredstev". Svetovalci so delali po navodilih, ki jih je od Evropske komisije in Evropske centralne banke dobivalo ministristvo za finance, sprejela vlada, potrdil državni zbor in udejanjila BS. Za to smo plačali 31 milijonov evrov, toliko kot Španija s 47 milijoni prebivalcev. Svetovalne družbe so vedele, da delajo v nasprotju s pravili, zato so svoje sporne

cenitve zavarovale z izjavo o neprevzemanju odgovornosti. Svetovalna družba poudarja:

- da ne zagotavlja revizijskega mnenja v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi in da se namen, obseg in rezultati pregleda poslovanja razlikujejo od namena, obsega in rezultatov revizijskih pregledov;
- da ne prevzema nobene odgovornosti ali obveznosti za predstavljene rezultate;
- da rezultati temeljijo na omejenem obsegu podatkov, vnaprej dogovorjenem z BS, in opozarja, da so lahko zavajajoči glede na celotno dejansko stanje;
- da rezultati temeljijo na izbranem vzorcu in prejetih pojasnilih in da bi bili lahko drugačni, če bi zajeli druge podatke ali prejeli drugačna pojasnila;
- da ne prevzema nobene odgovornosti za izgube, ki bi jih rezultati lahko povzročili tretjim osebam.

Tako se je ocenjeni kapital v slovenskih bankah na isti dan (30. 9. 2013) navidezno skrčil za 2,9 milijarde evrov. Po poročilih bank je bil v vseh bankah pozitiven, po opravljenih "navideznih likvidacijskih vrednotenjih" pa "ravno prav" negativen. V NKBM je bil po mednarodnih računovodskih standardih pozitiven, plus 246 milijonov evrov, po likvidacijskem vrednotenju pa naj bi bil negativen, minus 232 milijonov evrov. BS je v odločbi o izrednih ukrepih napisala, da je treba oblikovati dodatne oslabitve za "slabe" (v resnici dobre) kredite v višini 457 milijonov evrov, skupaj v letu 2013 za kar 721 milijonov. Dodatno z oslabitvami iz leta 2012 je 1,2 milijarde evrov oslabitev dosegalo 63 odstotkov vrednosti vseh kreditov pravnim osebam (1,9 milijarde).

Država je NKBM "prodala" ameriškemu skladu Apollo in evropski banki EBRD za 250 milijonov evrov, čeprav je bilo v njej za 623 milijonov celotnega kapitala. Kupnino je dobila aprila 2016. Iz razlike, izplačane dividende in tekočega dobička je novi lastnik ustvaril v devetih mesecih lanskega leta 437,8 milijona evrov dobička, davek od njega pa plačuje v Luksemburgu namesto v Sloveniji.

Zasl. prof. dr. Peter Glavič, Ruše